

De regering van de Republiek Slovenië keurde een uitgebreide wet op lichthinder goed.

PERSBERICHT

Ljubljana, 30 Augustus 2007

Vandaag heeft de Sloveense regering een verregaande wet betreffende lichtvervuiling aangenomen. De laatste 15 jaar nam de lichtvervuiling in Slovenië hand over hand toe, wat de vraag van milieuverenigingen die streven naar een duurzame wet uiteindelijk een noodzaak maakte.

Er wordt verwacht dat de nieuwe wet verschillende positieve effecten zal hebben. Zo wordt er verboden dat het licht van verlichtingsinstallaties boven het horizontaal vlak komt voor de meeste soorten van verlichtingstoestellen. Op deze wijze mag er dus geen licht opwaarts gestraald worden. Dit vereist volledig afgeschermd verlichtingstoestellen. Licht dat boven het horizontaal vlak gestraald wordt is namelijk de voornaamste oorzaak van lichtvervuiling. Dergelijke afgeschermd toestellen veroorzaken ook minder verblinding bij de weggebruikers, wat de zichtbaarheid op de weg opmerkelijk verbeterd. Vooral voor oudere weggebruikers kan en mensen met nachtblindheid kan dit een groot verschil geven.

De wet beperkt de richtingen waarin licht mag gestraald worden in woonomgevingen. Diverse onderzoeken in de wereld tonen steeds sterker de link aan tussen de ontwikkeling van endocriene kankers en de blootstelling aan kunstmatige verlichting voor mensen en dieren gedurende de nacht. Onze hersenen produceren normaal het hormoon melatonine en doen dat enkel als het donker is, één van de belangrijkste anti-oxidanten in ons lichaam. De productie van melatonine zou ook een regulerend effect hebben op de hormoonspiegel en een onze biologische klok sturen. Dit alles zou een natuurlijke beschermende factor betekenen tegen kanker. Met andere woorden, het voorkomt kanker niet, maar kan het risico verlagen. Het is moeilijk in te schatten welk effect dat deze wet kan hebben op het aspect van kanker, maar minder licht dat rechtstreeks hun slaapkamers binnenschijnt zal zeker het slaapcomfort van de mensen verhogen.

De wet eist eveneens dat er een vermindering komt in het energiegebruik voor openbare verlichting wat de overheid meteen ook verantwoordelijk maakt voor haar deel van het energiegebruik. Verlichting zal daar gebruikt dienen te worden waar nodig, wanneer nodig. Tijdens uren dat er weinig verkeer is kunnen verlichtingsniveaus gedimd worden.

Ook monumentverlichting wordt aangepakt en zal op heel wat plaatsen minder fel verlicht moeten worden. De rooms katholieke kerken in Slovenië willen hierbij het goede voorbeeld geven in de bescherming van de nachtelijke omgeving.

Het gebruik van goed afgeschermd verlichtingstoestellen zal eveneens een positief effect hebben op tal van nachtdieren waarbij insecten en vleermuizen de meeste invloed zullen ondervinden. Op die wijze zal de wet ook bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit.

Het is de bedoeling dat binnen tien jaar de huidige verlichting vervangen is door verlichting die overeenkomt met de nieuwe wetgeving. Slovenië verwacht dan op basis van een bevolking van 2 miljoen mensen een energiebesparing te realiseren die overeenkomt met een besparing van 10 miljoen euro. Dergelijke energiebesparingen zullen eveneens een positief effect hebben op de uitstoot van broeikasgassen.

Vandaag kan de meerderheid van de Sloveense bevolking de Melkweg van bij hun thuis niet meer zien. Doordat de nieuwe wetgeving de hoeveelheid licht dat rechtstreeks de ruimte wordt ingestraald sterk verminderd zal dit sterk bijdragen tot de bescherming van de nachtelijke sterrenhemel. Respect en bewondering voor de oorsprong van ons bestaan – het heelal – kunnen zo ook doorgegeven worden aan het Sloveense nageslacht en geeft zowel amateur astronomen als professionelen astronomen de kans om ook in de toekomst waardevol wetenschappelijk werk te doen in Slovenië.

De wet is het resultaat van een succesvolle intensieve samenwerking tussen het Sloveense ministerie van Leefmilieu, het bureau voor economische groei, diverse overheidsdepartementen, verlichtingsdeskundigen en milieuverenigingen. Ze staat voor een belangrijke bijdrage voor de levenskwaliteit gedurende de nacht en heeft een positief effect op het leefmilieu. Het aannemen van deze wet neemt Slovenië meteen de leiding op het gebied van lichthinder bestrijding in de Europese Unie. De wet kan dienst doen als model voor diverse andere landen die nog geen reglementering over lichtvervuiling hebben.

De initiatiefnemers van de wet willen meteen ook hun dank uitspreken voor Sloveense minister van Leefmilieu, Dr. Janez Podobnik; de minister voor Ontwikkeling, Dr. Žiga Turk; Marko Hren van het bureau voor economische groei, Dušan Janez Gačnik and Radovan Tavzes MSc van het Sloveense ministerie van leefmilieu, de Sloveense regering, de leden van de nationale vergadering Tomaž Štebe MSc and Samo Bevk, en iedereen die zich mee heeft ingezet om tot dit duurzaam resultaat te komen.

De Slovenen verwachten dat deze wetgeving model zal staan in vele landen van de Europese Unie. Daarom zal de wet ook voorgesteld worden op het 7de Europees Symposium ter bescherming van de nachtelijke sterrenhemel dat op 5 en 6 oktober zal plaatsvinden in Bled, Slovenië. Meer informatie over dit symposium kan terug gevonden worden op <http://www.darksky2007.si>. Meer informatie over lichthinder in Vlaanderen kan teruggevonden worden op de site <http://www.lichthinder.be> van de Werkgroep Lichthinder van de Vereniging Voor Sterrenkunde, evenals op de site van de International Dark-Sky Association (IDA) op <http://www.darksky.org>.

Het bovenstaande is de vertaling van het persbericht over deze wet, opgesteld door de International Dark-Sky Association Slovenia door de International Dark-Sky Association Europe.

U kan de initiatiefnemers contacteren op het e-mail adres andrej.mohar@tp.lj.si.

U kan ook meer informatie krijgen bij de European Liaison Officer van de International Dark-Sky Association op onderstaande contact gegevens:

Friedel Pas
Europe Liaison Officer
International Dark-Sky Association Europe
Aarschotsebaan 29
B-3191 Boortmeerbeek
Belgium
Tel.: +32-474-50.17.95
e-mail.: europe@darksky.org
website: <http://www.darksky.org>